

El Govern sotmetrà a informació pública l'avantprojecte de la nova Llei d'alta muntanya el mes de març

- Concebuda com a llei de foment i dinamització del territori partint de la seva singularitat, substituirà l'actual legislació, aprovada el 1983, per fer front als nous reptes econòmics, socials, ambientals i institucionals de les darreres dècades
- La nova Llei situarà el centre de gravetat de les polítiques de muntanya en el propi territori i per això crea una Oficina Tècnica d'Alta Muntanya, que farà les funcions d'Observatori i elaborarà un Pla d'actuacions estratègiques
- El Pla recollirà cada sis anys projectes innovadors, tractors de l'economia, generadors de benestar i amb efectes supramunicipals que rebran finançament públic

La consellera de Territori, Ester Capella i Farré, ha anunciat avui que el Govern sotmetrà a informació pública l'avantprojecte de la nova Llei d'alta muntanya el proper mes de març. El Consell Executiu en va aprovar la [memòria preliminar](#) el juny del 2022, que va anar seguida de la consulta pública a la ciutadania.

Els darrers mesos s'ha dut a terme un procés de diàleg a través de les entitats municipals i comarcals, així com d'agents socials i econòmics, que ha comportat la incorporació de millores en el seu contingut. La voluntat del Govern és generar el màxim consens i tenir en compte la realitat de les diferents entitats territorials que conformen l'alta muntanya.

Una vegada que l'avantprojecte s'hagi sotmès a informació pública i s'incorporin, si s'escau, les diverses aportacions que es puguin rebre, serà aprovat pel Consell Executiu i podrà iniciar la tramitació parlamentària.

En aquest sentit, Capella ha defensat **“una relació entre l'alta muntanya i la resta del país en la línia de la cooperació, la solidaritat i l'equitat territorial”**. **“Per això necessitem instruments legals que s'adaptin a les noves realitats, a les dinàmiques territorials i als reptes de futur”**, ha explicat la consellera, **“i que aquests instruments tinguin caràcter transformador, que siguin eines per donar resposta a les necessitats de la ciutadania del territori on intervenim”**.

La vigent Llei d'alta muntanya, aprovada el 1983, ha quedat obsoleta en bona part pels canvis socials, econòmics i fins i tot institucionals que s'han produït en els darrers 40 anys a Catalunya i al món. La nova normativa abastarà l'Aran i les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Solsonès, el Berguedà i el Ripollès. En conjunt, són 144 municipis que ocupen el 27,8% de la superfície de Catalunya i que aporten el 2% de la població.

Des d'un punt de vista físic, es tracta d'entitats territorials que tenen un mínim del 60% de la seva superfície per damunt de la cota altitudinal dels 700 metres i un pendent mitjà superior al 30%. Des d'un punt de vista demogràfic, tenen més d'un 40% dels nuclis de població per damunt de la cota dels 750 metres i més del 40% dels nuclis amb una població inferior als 50 habitants. Aquests indicadors palesen la singularitat orogràfica de l'àmbit de l'alta muntanya i l'isolament i forta atomització de la seva estructura demogràfica.

Tal com ha detallat la titular de Territori, la nova llei **“estableix un nou marc normatiu pel foment i la dinamització del territori d'alta muntanya partint de la seva singularitat, d'allò que el fa diferent i que requereix eines diferents”**.

Reptes comuns en un context de canvi global

El Govern vol disposar de les eines necessàries per a dissenyar polítiques de desenvolupament territorial adequant-les a les característiques específiques dels diversos territoris del país. Els territoris de muntanya comparteixen molts trets, com el baix pes demogràfic i la dispersió dels nuclis habitats, la orografia i el clima, que fan necessari alhora un major esforç públic per a la prestació de determinats serveis.

Aquesta situació coincideix amb el fet que els ajuntaments d'aquests territoris són petits i amb recursos limitats per exercir les seves funcions.

Les especificitats i els reptes associats dels territoris de muntanya continuen fent necessària la intervenció pública amb polítiques de discriminació positiva, integrals i ajustades a la seva realitat territorial. Així, les polítiques de muntanya han d'apostar per atreure capital humà, residents permanents i activitat econòmica durant tot l'any; posar en valor els recursos propis en un marc de sostenibilitat i resiliència, i ajustar les polítiques públiques i la seva governança a les característiques concretes d'aquests territoris.

Per això la nova Llei d'alta muntanya proposa tres línies bàsiques d'actuació: l'habilitació d'una **estructura tècnica a l'alta muntanya**; la creació del **Pla d'actuacions estratègiques**, i una **nova governança**, reformulant el Consell General de Muntanya i declarant l'Aran i les comarques de muntanya com a entitats territorials de referència.

El territori, centre de gravetat de la política de muntanya

La Llei "**situa al centre de gravetat de les polítiques de muntanya el propi territori**", ha emfasitzat Capella i, per això, preveu la creació d'una nova estructura de caràcter tècnic per desplegar el seu contingut.

En primer lloc, es crearà l'**Oficina Tècnica d'Alta Muntanya**, per apropar la gestió de les polítiques públiques al territori. L'Oficina tindrà dues funcions principals. En primer lloc, farà tasques d'**Observatori de l'Alta Muntanya**, que inclou:

- Identificar reptes i necessitats d'aquests territoris
- Impulsar treballs de diagnòsi i prospectiva
- Avaluar l'aplicació de les polítiques públiques sectorials en aquest àmbit
- Informar els processos normatius i de planificació per garantir que tenen en compte les especificitats de l'alta muntanya

En segon lloc, l'Oficina serà l'encarregada d'elaborar la proposta del **Pla d'actuacions estratègiques**, que és el nucli central de la Llei, i coordinarà el seu desplegament.

Projectes tractors per al territori

El **Pla d'actuacions estratègiques**, amb una vigència de sis anys, "**recollirà projectes innovadors, tractors d'economia, generadors de benestar i amb efectes supramunicipals, que rebran finançament públic. Ha d'anar més enllà de les legislatures**", ha volgut explicitar la consellera. El projectes que s'hi incloguin hauran de complir alguns dels següents requisits:

- Tenir capacitat tractora de l'economia de muntanya.

- Actuar com a palanca de canvi i transformació.
- Ajudar a posar en valor actius territorials.
- Requerir la participació de múltiples actors.
- Tenir caràcter innovador.
- Provocar un impacte positiu supramunicipal.
- Ser viable i autosuficient més enllà de la durada del Pla.

Aquests projectes poden ser privats, impulsats per algun ens públic, o mixtos. En qualsevol cas, han de ser transformadors i contribuir al benestar i arrelament de la població. Se supera així el vell enfocament de l'antiga Llei, molt centrada en les infraestructures físiques, per fomentar el desenvolupament social i econòmic de l'alta muntanya en base a la seva singularitat i als reptes de la societat actual. El fet d'incloure un projecte en el Pla d'actuacions estratègiques comporta la seva prioritització i el seu finançament públic pluriennal.

Un altre dels instruments que el Govern està treballant actualment en el marc de les polítiques de muntanya, l'[Estratègia del Pirineu](#), ja recull 14 actuacions estratègiques, seguint aquesta mateixa filosofia. De fet, l'Estratègia del Pirineu es pot considerar la prova pilot del Pla d'actuacions estratègiques.

El Pla, elaborat per l'Oficina Tècnica d'Alta Muntanya, serà aprovat provisionalment pel **Consell General de Muntanya** abans del vistiplau final pel Consell Executiu.

Una nova governança

Precisament, la nova Llei considera el **Consell General de Muntanya** com el seu òrgan de governança territorial i sectorial més rellevant. Actualment està format per representants dels diversos departaments més directament implicats en les polítiques de muntanya, pels ens locals i per les associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials d'aquest àmbit territorial.

El Consell General de Muntanya es reformularà mitjançant l'aprovació d'un reglament que en detallarà la nova composició i funcions.

12 de gener de 2024